

bevisning om, at man nu var naaet til et holdbart Grundlag for Skattereformen. Selv om vi fik den foreliggende Skattereform i alt væsentligt, som den er, vilde det ikke vare saa urimeligt længe, før der ogsaa blev Utilfredshed i Befolkningen med denne Skattereform, og før Rigsdagen atter vilde komme til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, der jo har saa mange forskellige Sider. Det er jo her i Salen blevet set fra mange forskellige Sider, og jeg skal ganske kort opholde mig ved en af de Sider, hvorfra Spørgsmaalet om Skattereformens Godhed er blevet set, heldigvis ikke just i denne Sal, men nærmest uden for Rigsdagen, fordi disse Anskuelse i en væsentlig Grad have haft nogen Indflydelse paa det Synspunkt, hvorfra man her i Salen har behandlet Sagen.

Det er noget, vi alle vide, at der her i Landet findes en vis Del Mennesker — for ikke at fornærme Agrarerne skal jeg ikke sige, hvem jeg sigter til — der først og fremmest stille det Krav til en Skattereform, at den skal fremkalde saadanne Tilstande, hvorunder de slippe billigere, end de hidtil have sluppet. Den Reform regne de for den bedste, som lader dem slippe billigst. Mange af dem tænke ikke mer end nødvendigt paa, hvem det vil blive, der skal betale de Byrder, som de slippe for ved Skattereformen. Det anse de for et Spørgsmaal af ret underordnet Betydning. Jeg tror heller ikke, de have tilstrækkeligt Øje for, om man faar hidført et virkelig godt og holdbart Grundlag for en Skattereform. Det, de i Øjeblikket se paa, er kun at faa Skattelettelse, men man maa jo ogsaa huske paa, at skal nogen her i Landet have en Lettelse, saa skulle andre have forøgede Byrder. Spørgsmaalet om Lettelser og forøgede Byrder maa nødvendigvis ses i Sammenhæng, og begge maa bringes til en tilfredsstillende Løsning. Jeg tror altsaa, man har forset sig stærkt paa den ene Side af Sagen, saaledes at man kun takserer og vurderer en Skattereform efter, hvorvidt den vil bringe en særlig personlig Lettelse eller ikke, og jeg tror ganske vist, at hvis en eller anden Mand rejste ud i Landet til disse Patentagrarer og

vilde forsøge at overbevise dem om, at en Skattereforms Godhed ikke absolut maa maales efter, hvor meget billigere end før man slipper, er jeg sikker paa, at han vil blive ilde modtagen og vist hjem med Tvangspas, hvis det ellers lod sig gøre.

Ser man paa Udtalelserne fra den Side, er det ikke absolut fornøjeligt at diskutere Skattelovene under Pres af det Raab, der kommer frem ikke just fra de allerfleste her i Landet — det vil jeg ikke paastaa — selv om det kan lyde saaledes. Men det ligger maaske i, at de have været i Stand til at raabe højest. Naar det nu alligevel ser ud til, at de skulle faa deres Villie, tror jeg ganske simpelt det ligger i, at de ere komne først til Mølle, og at de kunne takke deres Gud, for at ikke disse Hundredetusinder af Smaafolk, der blive brandskattede gennem vor daarlige Toldlov, have begyndt at raabe op førend de andre. De komme nok med en Gang, og jeg tvivler da ikke om, at deres Krav ville blive opfyldte ikke alene, fordi de ere de mange, men ogsaa, fordi deres Krav hvile paa et sundt og retfærdigt Grundlag. De tage deres Part af Byrderne, som de andre blive lettet for.

Jeg mener ogsaa, man i de Udtalelser, der ere fremkomne fra den høje Regerings Side, har Grund til at se et Udtryk for den Fornemmelse, at vi nu bør have Ro i Landet, hvad Skattelovene angaa. Derfor har Regeringen gjort, hvad den mente stod i dens Magt for at forme Forslagene saaledes, at de kunde have Udsigt til at gaa saa let som muligt gennem Rigsdagen. Der blev fra den højtærede Finansminister og fra den ikke mindre ærede Indenrigsminister udtalt ved Forslagenes Forelæggelse her i Salen, at Regeringen under sine Overvejelser ikke havde indtaget noget ensidigt Standpunkt, men havde bestræbt sig for at samarbejde de forskellige Anskuelser. Heri have Forslagene baade deres Styrke og deres Svaghed. De have deres Styrke deri, for saa vidt som den Omstændighed, at Regeringen allerede paa Forhaand har vist Imødekommenhed over for modstridende Anskuelser, antageligt — det maa man haabe — vil være i Stand til for en Del at afvæbne den Modstand, som ellers muligvis var bleven rejst mod